

Køedt: Der foreligger paa Dagsordenen to Lovforslag, et om Toldafgifter og et om en forhøjet Brændevinsbeskatning. Jeg skal tillade mig at knytte nogle faa Bemærkninger til hvert af de to Forslag. Forslaget om Toldafgifter viser, at Landstinget har præsteret et ihærdigt og samvittighedsfuldt Arbejde for at føre os tilbage igen til Kamptoldpolitikken. I over 25 Aar har den danske Rigsdags to Afdelinger under skiftende Regeringer fulgt den Skik hver især at udtale deres Mening om Toldtariffens Affattelse. Vi naaede paa den Maade en Mængde Udtalelser, vi hørte mange Meninger, men vi naaede intet Resultat. Derfor staa vi endnu den Dag i Dag i Aaret 1900 og regne med Rigsdaler, Mark og Skilling paa Toldboden.

I 1895 blev der nedsat en Toldkommission, som udførte et meget betydeligt forberedende Arbejde. Dens Betænkning blev afgiven i Slutningen af 1896, og skønt Kommissionens Medlemmer havde delt sig i et Flertal og et Mindretal, opnaaedes der dog Enighed om en Del vigtige Varegrupper: Jeg kan saaledes nævne Metalvarer og Maskiner, Glasvarer, Porcellæn, Stentøj og Fajance, Tømmer og Træ, Vognmagerarbejde, Apotekervarer og forskellige andre Poster. Altsaa for disse til Dels meget betydelige Varegruppers Vedkommende var der opnaaet Enighed inden for Kommissionen. Paa dette Grundlag blev der saa fra Folketingets Side i Samlingen 1896—97 gjort et alvorligt Forsøg paa at naa til en Overenskomst om hele Tariffen. I Stedet for som tidligere at aflevere særskilte Partiindlæg ønskede vi her i Tinget at samle de forskellige politiske Grupper om et personligt og saa vidt muligt til alle Sider hensynsfuldt Fællesforslag, som Regeringen kunde slutte sig til. Dette Forsøg lykkedes. Ved gensidig Imødekommenhed naaede vi et Kompromis, der med faa Forbehold blev tiltraadt af alle politiske Grupper her i Salen: Socialdemokraterne, Venstrereformpartiet, det moderate Parti og et Flertal af Højres Gruppe. Kun nogle enkelte Medlemmer af Højres Gruppe stillede sig afvisende, ellers var hele Tinget for første Gang enigt om Ordningen af dette store Spørgsmaal:

Den Vej, vi gik, kan forklares med meget faa Ord: Vi regulerede Storindustriens Toldbeskyttelse lempeligt nedefter; vi lode det mindre Haandværks Toldsatser staa saa godt som uforandrede; vi nedsatte eller ophævede Tolden paa en hel

Del Raa- og Hjelpestoffer, saaledes at vi derigennem rakte en Haand til hele den danske Industri, baade den, der er beskyttet, og den, der ikke er beskyttet. Desuden søgte vi at lette den mindre Befolknings Skattebyrde ved Nedsættelse og Ophævelse af Tolden paa en Del af de vigtigste Brugsartikler. Regeringen godkendte i alt væsentligt dette Fællesforslag og lovede at gøre hele sin Indflydelse gældende for at gennemføre Kompromisforslaget oppe i Landstinget. De enkelte Poster, paa hvilke Regeringen tog Forbehold henede i Tinget, vare nogle hidtil toldfri Havesager, enkelte Drikkevarer under Vin og Spirituosa, nogle spredte Poster under Metalgruppen og et Par enkelte Finanstoldsatser. Ellers var der opnaaet Enighed ogsaa med Regeringen over hele Linien.

Naar man gennemblader Rigsdagsforhandlingerne, finder man faa Spørgsmaal, der have sat saa skarpe Skel imellem Partierne som Toldspørgsmaalet. Det har altid vist sig at være et af de vanskeligste Spørgsmaal, fordi det berører saa mange forskellige Interesser. Det vakte derfor rundt omkring i Landet megen Tilfredshed, da man efter mangfoldige mislykkede Forsøg endelig i Folketinget naaede en Overenskomst om dette gamle Stridsspørgsmaal mellem alle politiske Grupper. Vi havde fulgt det Princip her i Tinget i gensidig god Forstaaelse at forlade de tidligere Partistandpunkter og drøfte Toldloven som en *Samfundssag*. Det var ad den Vej, at vi naaede et Resultat. Selvfølgelig blev der rejst Modstand fra den toldbeskyttede Industris Side; denne Industri har i mange Aar høstet Fordel af Fejlene ved den nu bestaaende Toldlov, og det var ganske naturligt, at dens Talsmænd traadte frem for at forsvare deres Stands-Interesser og gøre Forsøg paa at bevare de Told-Privilegier, vor forældede Tarif alt for længe har hjemlet dem. Denne Modstand fra en enkelt Stands Side maa vi selvfølgelig altid regne paa, naar vi drøfte et saa stort Spørgsmaal som Toldreformen samfundsmæssigt.

Efter at man havde naaet en Overenskomst i Folketinget, var Landets Øjne med spændt Forventning henvendt paa det høje Landsting. Landstinget har i mange Aar præket Patriotisme, Fordragelighed, Offerberedvillighed og mange andre smukke, borgerlige Dyder. Befolkningen var derfor berettiget til at vente, at Landstinget i sin Glæde over al den Forsonlighed, al den Fordragelighed og al den Enighed,